

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 3.06.2026

Sayı : 6203

45399

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırmasını arz ederim. 03.06.2026

Tugay YALDIR
Aksaray Milletvekili

Türkiye'de tarımsal üretimin belkemeklerinden olan hububat üreticileri, son yıllarda artan girdi maliyetleri ve yüksek enflasyon nedeniyle ciddi bir ekonomik baskı altında kalmışlardır. Özellikle buğday ve arpa üreticileri, yükselen mazot, gübre, ilaç, tohum, sulama, elektrik ve işçilik maliyetleri karşısında üretim faaliyetlerini sürdüremez hale gelmişlerdir.

Toprak Mahsulleri Ofisi 2026 yılı için ekmeçlik ve makarnalık buğday alım fiyatı 16,50 lira, arpa fiyatını ise 12,75 lira olarak açıklamış; artış buğdayda yüzde 22, arpada yüzde 15 seviyesinde kalmıştır. Geçen yılki fiyatlar zaten çiftçinin belini bükmüşken 2026 yılı için açıklanan rakamlar çiftçimizde büyük hayal kırıklığı yaratmıştır.

Son 1 yılda tarımın en önemli girdi maliyetlerinden gübreye yüzde 48, motora yüzde 45, elektriğe ise yüzde 25, işçiliğe yüzde 50 ye yakın zam gelmişken arpaya yüzde 15 zam yapmak ekme demektir. Buğdaya yüzde 22 zam yapmak ise; git şehirde maaşlı bir işte çalış demektir. Çiftçimiz darboğazdayken ödeme süresinin 45 güne çıkarılması da çiftçinin başka bir hali olsa gerek.

TMO taban fiyatına kg başı en az 2 TL artış açıklamalı, 45 günlük ödeme süresi 10 güne çekilmelidir. Çiftçiyi üretimde tutacak gerçek bir prim ve fark ödemesi sistemi uygulanmalıdır.

Son 66 yılın en yüksek yağışını alan bereketli sezonda çiftçinin yüzü güleceğine, çiftçimiz kan ağlamaktadır. Yüksek rekolte beklentisi, üreticinin alın terini ucuzlatmanın bahanesi yapılmamalıdır. Bolluk yılında çiftçimize yokluk yaşatılmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çeşitli destek kalemleri açıklanmış olsa da bu destekler taban fiyatın bir parçası gibi aksettirilmektedir. Kâğıt üzerinde açıklanan desteklerin tamamının çiftçimizin cebine doğrudan girdiğini söylemek sahadaki mağduriyeti görmezden gelmektir. Tüm olumsuzluklara başışıklık kazanan ve toprağı velinimet bilen çiftçiyi üretimden koparan bu anlayış, yalnızca üreticiyi değil, milletin sofrasındaki ekmeğini de tehdit etmektedir.

Bu itibarla;

1- Çiftçi ürününü teslim ediyor, parasını bekliyor; bu sırada kapısına en az iki kez elektrik ve sulama faturası geliyor. Borcu paçasından akan çiftçiye bu yükü reva görmek, üreticiyi desteklemek değil, üreticiyi çaresiz bırakmaktır. Nakde sıkışan birçok çiftçi, ürününü beklemek yerine tüccara daha düşük fiyatlarla satmak zorunda kalmaktadır. Açıklanan bu süreyi en azından eski haline getirerek çiftçimizin bu mağduriyetini gidermeyi düşünüyor musunuz?

2- Hububat üreticilerinin gelirlerinin maliyetler karşısında erimesi, çiftçimizi toprağa küstürme tehlikesini barındırmaktadır. Lisanslı depolarda ürününü bekleten çiftçilerimizin en az üç aylık depo bedelinin tamamı devlet tarafından karşılanmalıdır. Depo bedelinin tamamının karşılanması konusunda herhangi bir çalışmanız var mıdır?

3- Gübreye yüzde 48, motorine yüzde 45, elektriğe yüzde 25, işçiliğe yüzde 50'ye yakın zam gelmişken; arpaya yüzde 15, buğdaya yüzde 22 artış vererek çiftçinin üretimde nasıl kalmasını bekliyorsunuz?

4- Açıklanan dekar bazlı destekler, ürününü değerinde satamayan çiftçimiz için gerçek bir fark ödemesi değildir. Bu hususta hangi önlemi almayı düşünüyorsunuz?